

Hvorfor gjøre det enkelt?

Med suveren forakt for uttrykket «less is more» har Swans laget en høyttaler som rett og slett er helt annerledes enn noe annet som har stått til test i kinoen vår.

Tekst: Håvard Holmedal (havard.holmedal@hl-media.no)

Vi har et bestemt inntrykk av at Swans derimot mener at «more is more», men det er selvfølgelig en mening bak å utstyre en høyttaler med en mengde helt like elementer.

I følge konstruktørene til Swans er det gjort for å bedre dynamikken og presisjonen til høyttaleren i hele diskant- og mellomtoneområdet. Man hører allerede etter første strofe at denne høyttaleren er noe for seg selv, og at den har sine definitive kvaliteter.

Massivt utseende

Det er en imponerende stor høyttaler dette, og det er ikke spart noe som helst for at den skal se flott ut. Pianolakkerte tresider og en svær frontbaffle i aluminium gir et eksklusivt og flott utseende. Fra baksiden er den ikke like lekker, men hvem bryr seg?

Høyttaleren er nesten 160 centimeter høy og over 75 centimeter bred, og det stiller jo visse krav til rommet, og kanskje særlig til de forhandlingene eller intense diplomatiet man er nødt til å gjøre på hjemmebane, for i det hele tatt å få nødvendig tillatelse til å transportere de over dørstokken i stua. Swans 2.5 er ikke fantastisk vanskelige å drive, men skal dette løftes opp til et høyt lydmessig nivå kreves det forsterkere som både kan levere mye strøm og høy presisjon.

Masse elementer

Høyttaleren inneholder hele 16 bånddiskanter som i denne sammenhengen fungerer som superdiskanter, og det samme

antallet 28 millimeter softdome-diskanter. Fire 13 cm basser/mellomtoner gjengir området fra det øvre bassregisteret og helt opp i mellomtonen. For å sikre at den store høyttaleren er i stand til å produsere noen små lokale jordskjelv, har Swans sørget for at bassene er av det kraftige slaget. Store magneter og evne til å tåle store effekter er jo åpenbart nødvendig i en høyttaler som dette. For å komme helt ned til de nødvendige 20 Hertz-ene sitter det en 15 tommer i den nedre delen av kabinettet.

De mange elementene gjør at høyttaleren kan spille imponerende høyt uten antydning til stress, men det er ikke først og fremst det Swans har vært ute etter. Med så mange elementer blir det svært lite energi som blir sendt til hvert enkelt, og det gir mindre behov for bevegelse og dermed også at det oppstår mindre resonanser og oppbrytninger i elementene. Dette krever elementer som er laget med stor presisjon slik at de er 100 prosent like. Det er ganske krevende å få til akkurat dette, men vi må vel ta for gitt at Swans har kontroll på produksjonen sin.

Oppkobling

Nærmest som vanlig står det om millimeter for å få det absolutt maksimale ut av disse høyttalerne. Denne gangen fikk jeg god hjelp av gutta i Kringlyd fordi de har benyttet høyttalerne i arrangementer i kinoen vår, men det tok allikevel en halv kveld for å få dem skikkelig på plass. De er langt fra umulig å sette opp, men skal du ha ut hele potensialet er vinkelen på front-

Hjemmekino
HIGH-END

panelet i forhold til lytteposisjon en kritisk faktor. I kinoen vår fungerte det absolutt best med høyttaleren vinklet kun noen få grader inn mot lytteposisjon. Da ble tredimensjonaliteten i både perspektivet bak og ut på siden av høyttaleren, og bakover i selve rommet nær sensasjonelt bra. Det som kanskje kan virke litt skremmende er at forflytningen av frontbaffelens vinkel i forhold til lytteposisjon kan gjøre betydelige forskjeller i opplevelsen. Allikevel skal jo dette gjøres kun en gang, og kjøper man høyttalere i denne prisklassen får vi jo endelig håpe at man har forståelse for både problemene og løsningene i forhold til plassering.

Avstanden til bakveggen er ikke så kritisk som man kanskje tror, men man må allikevel trekke dem såpass langt ut fra veggen at bassen balanser godt i rommet. Om det er en, to eller tre meter vil avhenge av rommets akustiske egenskaper.

En stor opplevelse

Med en så stor høyttaler stående foran seg i rommet forventer man automatisk at lyden også er av det sjenerøse slaget, og det er den. I tillegg er det alltid en fin opplevelse å lytte til høyttalere som spiller uten nevneverdige problemer i hele frekvensområdet mellom 20 Hz og 20 kHz. En ekte fulltonehøyttaler, med andre ord.

Det første inntrykket av høyttaleren er at den låter svært avslappet nesten uansett hva slags musikk vi legger i spilleren. Derfor hiver jeg meg over fjernkontrollen og ser om volumet kan økes til brukbart hjemmekinonivå uten å sprekke opp eller få problemer med resonanser eller kompresjon. Det er faktisk relativt sjelden at man bare

kan skru opp volumet uten at klangen forandrer seg, eller at balansen i høyttaleren endrer seg. Her er det ingen forskjell å høre i det hele tatt. Det blir liksom bare høyere. Kanskje blir høyttaleren litt basstung, men ikke mer enn at jeg noterer at jeg synes det er underholdende og morsomt å lytte til disse høyttalerne.

Etter en del flere CD-er blir det allikevel klart at bassen i høyttalerne er en liten utfordring. Med høyttalerens nær ekstreme nøyaktighet i diskant

og øvre del av mellomtonen forventes det at bassen skal være på samme nivå, men det er den ikke helt. Bassen er en liten smule løs i kantene og ikke så kontrollert og stram som vi har hørt fra andre høyttalere i prisklassen over hundre tusen.

Derimot er gjengivelsen i diskantområdet temmelig spesiell. Det klinger ikke veldig annerledes enn andre høyttalere vi har hørt, annet enn at det er veldig avslappet og naturlig, men høyttaleren oppfører seg litt annerledes enn vi er vant med.

Med 16 gode diskantelementer stående over hverandre har høyttaleren en helt spesiell måte å starte og stoppe transienter. Det gir høy nøyaktighet i gjengivelsen, men man blir sittende å tenke tanken om at dette må kunne gjøres like bra med et langt mindre antall elementer. Når det er sagt har Swans 2.5 elektrostatenes gjennomskiktighet og vektløshet kombinert med utmerket dynamikk og trykk. Da er vel egentlig alt som det skal være? Joda, nesten, eller rettere sagt utrolig nære. Jeg synes høyttaleren holder litt igjen til tross for en del glimrende egenskaper i mellomtone og diskantområdet. Det er akkurat som den i enkelte kombinasjoner

Tekniske data

- System: 4 veis bassrefleks
- Superdiskant: 16 x bånd-diskant
- Diskant: 16 x 28mm softdome
- Mellomtone: 4 x 13 cm
- Bass: 1 x 15 tommer
- Frekvensomfang: 22-20 kHz
- Følsomhet: 88 dB
- Maks effekt: 500 Watt
- Dimensjoner: 754x590x1560mm
- Vekt: 110 Kg (!)

Link: www.soundwave.no

av instrumenter og stemmer lukker seg litt i mellombassen. Dette kan være forårsaket av rommets egenskaper, men vi har ikke hørt noe til dette tidligere.

Musikken

Som vanlig benket jeg meg ned med en masse forskjellig musikk. Alt fra forsiktig akustisk musikk til tung metall, og denne gangen også orkestermusikk. Jeg har jo sagt at klassisk musikk krever store høyttalere, og det kravet burde definitivt være tilfredsstillt denne gangen.

Jeg begynte med Gabriel Faurè sitt *Requiem* med Academy of St. Martin in the Fields. Ikke direkte lystige greier, men nydelig og stemningsfull musikk for mørke årstider. Som forventet låter det veldig flott. Scenen er veldig godt plassert i rommet, musikerne sitter klistret fast og er flott tegnet opp, og det hele er svært ubesværet og avslappende. Jeg merker meg at jeg kobler ut alt annet og bare opplever musikken, og det pleier å være et godt tegn på at lyden er av høyeste klasse. I forhold til vår favoritt TAD R1, er det ikke like energisk og dynamisk helt i toppen, men oppløsning og evne til å avsløre detaljer er på høyt nivå.

Jeg fortsett med Tord Gustavsen Ensemble og den helt nye *Restored, Returned*. ECM-innspillingen er nydelig utført og låter utrolig bra, men også musikken er av høy internasjonal klasse. Her er det mye godsaker å henge ørene på! Pianoet er flott gjengitt, flott fokusert i lydbildet og svært naturlig og avslappet klangmessig. Det må også kunne sies om Tore Brunborgs saksofoner. Det er akkurat som om høyttaleren vokser desto mer komplekse klanger den skal gjengi, og den utrolig rike klangen til saksofonene blir ekstremt godt tatt vare på. På sitt beste klarer høyttaleren og splitte saksofonens lyd opp i sine enkelte bestand-

del. Lyden av luften som får bambusrøret på munnstykket til å vibrere, turbulensen i saksofonens kropp og resonansen i messinggen, og de mekaniske lydene av klaffer som lukker og åpner seg. Alt er der, og det er rikt og flott gjengitt! Når så Kristin Asbjørnsens stemme kommer snikende inn i lydbildet er det egentlig bare å gi seg over. Vakrere blir det ikke!

For å gå helt til den andre enden setter jeg på Opeth. Våre svenske tungrockvenner har levert sin beste plate noensinne og skaffer seg garantert nye fans. Musikken er i forhold til sjangeren veldig oppfinnsom og er innom en masse forskjellige stilarter, men egentlig er det platens tyngste partier jeg er ute etter å teste høyttaleren med. Jeg blir vel ikke direkte skuffet, men jeg sliter litt med å få bassen til å henge helt med. Kanskje den tunge femtentommeren i bunnen ikke helt klarer det intense tempoet? Når både trommisen og bassisten jager av gårde som om de forsøker å stikke av fra helvete, gjøres ikke jobben spesielt enkel for en stakkars høyttaler. Det virker som høyttaleren mister litt tempo helt i bunnen av bassen når musikken øker i intensitet og styrke. Dette er jo ikke noe ukjent problem, og jeg vet ikke om så veldig mange høyttalere som får dette skikkelig til, men som brukbare eksempler på det motsatte har vi jo hatt både Jamo R907 og Vienna The Music i kinoen med til dels fantastiske egenskaper i bassen. Det er ikke det at høyttaleren ikke går dypt, for den går helt ned i den absolutte kjelleren. Vi konstaterer bare at vi har hørt bassen litt mer nøktern og stram tidligere.

For å roe det hele ned var jeg igjen tilbake til musikk denne høyttaleren gjengir på en måte som gjør at du blir sittende med klump i halsen, en liten tåre i øyekroken

og gåsehud helt opp til toppen av issen. Musikken og stemmen til Katie Melua sniker seg inn på deg, omfavner deg og kjæler meg deg. Den suverene oppløsningen og det mildt sagt imponerende fraværet av støy, rot og resonanser flytter opplevelsen ut av elektronikken og høyttalerne og ut i kinorommet foran meg. Katie smiler litt usikkert, legger fingrene rundt gitarhalsen, nikker kort til bandet, trekker pusten og begynner å synge. Så nært og vakkert kan Hi-Fi være på sitt aller beste. Livet er godt å leve og man kjenner man har det godt! Jeg demper lyset i kinoen, legger hodet bakover mot seteryggen og koser meg glugg i hjell! Det eneste som dirrer oppe i hodet som en litt gjenstridig resonans er prisen på herligheten.

Konklusjon

Lyden i Swans 2.5 er utrolig imponerende. Selv med en prislapp som nesten er like imponerende som lyden våger vi påstanden om at denne høyttaleren er verdt hver eneste krone.

Problemet med høyttaleren ligger først og fremst i størrelsen, og kanskje litt i valget av design/finish på baksiden av høyttaleren. Den ser ut som en highend-høyttaler forfra og som en PA-høyttaler bakfra, men vi skal være åpne på at det kanskje ikke er så mange som bryr seg. Kanskje de bare demper lyset i lytterrommet slik som vi gjorde, legger hodet bakover og nyter høyttalerens særpregede og nesten hypnotiske mellomtone og diskant.

Swans 2.5

PRIS: KR 110.000

IMPORTØR: Soundwave AS